Ἔτος ΙΒ' Ἐν Ἀθήναις 25 Νοεμβρίου 1899 Ἀριθ. 100

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΛΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἢ 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιστολαὶ πρὸς ὀρθόδοξον χριστιανὴν γυναῖκα· ἐπιστολὴ Β' περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ὑπάρξεως.—Διατί ἐλαττώνονται οἱ γάμοι· Α' αἴτια ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν· ζον ἐγκράτεια καὶ ἀκράτεια. — Εὐαγγελικὸν κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη· ἀδάμας περιφρονούμενος.— Εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν· βραβεῖα εἰς τὴν ἀρετήν.—Πρὸς τὸν κ. Ζ. Ρώσσην.— Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας.— Ποικίλα. —Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.—Κήρυγμα τῆς «Ἀναπλάσεως».

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΠΡΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β'.

Περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ὑπάρξεως.

Συνέχεια

Παρατηρήσατε ἔτι θὰ ἔλεγον εἰς τὰ παιδία, τὴν ἀκινησίαν, τὴν ἀδράνειαν, τὴν ἀναισθησίαν τέλος, κατὰ πᾶσαν μορφὴν καὶ θέσιν, ἐν ᾗ ὑπάρχει ἡ ὕλη αὕτη, τὴν ὁποίαν βλέπετε, ψηλαφεῖτε καὶ μεταχειρίζεσθε ὡς ἀρέσκει ὑμῖν. Οὐδὲν ὑπάρχει σῶμα, ὅπερ δύναται νὰ δώσῃ εἰς ἑαυτὸ τὴν κίνησιν. Εἶνε ἄρά γε ἀνάγκη, ἵνα πείσω ὑμᾶς περὶ τούτου, καὶ νὰ ἐξαγάγω ἀπόδειξιν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ὡς ὑπερτάτου ὄντος, καὶ Δημιουργοῦ ; Ἂς ἐπανέλθωμεν, φίλοι μου, εἰς τὰ παιγνίδιά σας.

Λαμβάνετε λιθάρια, τὰ ὁποῖα τοποθετεῖτε ἐν σφενδόνῃ, ἐκσφενδονίζετε εἰς τὸ στερέωμα ἢ δίδετε αὐτοῖς κίνησιν κυκλικήν, τὴν ὁποίαν κάμνετε νὰ διαρκέσῃ ὅσον χρόνον θέλετε, ἔχουσα ὡς κέντρον τὴν χεῖρα καὶ τὴν θέλησιν ὑμῶν ὡς ἐλατήριον. Τὰ λιθάρια ταῦτα ἔμειναν πάντοτε ἐν τῇ σφενδόνῃ ; ἐτέθησαν μόνα των ἐν αὐτῇ ἢ ἔδωκαν τὴν κίνησιν ; Οἱ δὲ ἀστέρες μόνοι των ἐφύτρωσαν ἐν τῷ κενῷ τοῦ στερεώματος ; Κινοῦνται ἰδίᾳ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ περὶ τὸν ἥλιον ; Δύνανται νὰ ἐξέρχωνται μόνοι τῆς ὁρισθείσης εἰς αὐτοὺς τροχιᾶς ; Ἡμεῖς, θέλοντες νὰ μετακινήσωμεν λίθους μεγάλους καὶ κειμένους εἰς μεμακρυσμένην ἀπόστασιν, ἔχομεν ἀνάγκην κέντρου, ἐξ οὗ τὸ μέρος τῆς κινήσεως αὐτῶν. Ἔχει ἄρά γε ὀλιγωτέραν ἀνάγκην ἡ ὕλη διανοίας καὶ θελήσεως, δῆλον ὅτι πνεύματος, ἢ ὅσην ἔχει ἡ χεὶρ σας, ἡ τοποθετοῦσα ἐν τῇ σφενδόνῃ τὰ χαλίκια καὶ ἡ κινοῦσα αὐτήν ;

Ἀνωφελὲς λοιπὸν εἶνε νὰ ἐκλαμβάνωμεν τὴν ὕλην ὡς αἰωνίαν, διότι ἀπ' αἰώνων ἔλαβε χρείαν τοῦ πρώτου κινήτορος, τοῦ Θεοῦ, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται καὶ διέπεται ἡ ὕλη αὕτη.

Ἐπανέρχομαι εἰς τὸ ἀντικείμενόν μου, ὅπως δώσω πέρας εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, συγκεφαλαιώνων τὰς ἤδη τεθείσας ἀρχάς.

Α') Αἱ ἰδιότητες τῶν ὄντων, τῶν συγκροτούντων τὸ σύμπαν, μὴ δυνάμεναι νὰ ἦνε ἔργον τῆς τύχης, εἶνε κατ' ἀνάγκην ποίημα νοῦ παντοδυνάμου, ὅστις δημιουργῶν ταῦτα διενοήθη νὰ μεταδώσῃ αὐτοῖς τὰς ἰδιότητας ταύτας.

Β'.) Ἐπειδὴ προσδιορίζομεν αἰτίαν εἰς πᾶν ὅ,τι γίνεται, πρέπει νὰ δώσωμεν τοιαύτην εἰς τὸ σύμπαν, ἧς ἄνευ ἠθέλομεν περιέλθει εἰς ἀντίφασιν πρὸς ἑαυτούς.

Γ'.) Ἡ ὕλη ἀδύνατον νὰ ἦνε αἰώνιος καὶ ἄναρχος, διότι εὑρίσκεται εἰς διηνεκῆ κατάστασιν ἐξαρτήσεως, τόσον εἰς τὰ μέρη, ὅσον εἰς τὸ ὅλον.

Δ'.) Ἡ τάξις ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν τῷ σύμπαντι ἐξαρτᾶται ἐκ νόμων καθ' ἧς διέπεται· οἱ δὲ νόμοι οὗτοι προϋποθέτουσιν ἀναγκαίως ὑπέρτατον Νομοθέτην, ὅστις ἔθετο αὐτούς.

Ε'.) Ἡ ὕλη δὲν ἔχει οἴκοθεν οὔτε τὴν ἀρχήν, οὔτε τὴν αἰτίαν τῆς κινήσεως αὐτῆς.

Ἐκ πάντων τούτων συμπεραίνω ὅτι ἀνεξαρτήτως τοῦ σύμπαντος ὑπάρχει ὃν ποιήσαν αὐτό, καὶ τούτου ἕνεκα εἶνε ἀνώτερον, ἰσχυρότερον καὶ ἀρχαιότερον αὐτοῦ. Εἶνε κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προφήτου· ὁ Παλαιὸς τῶν ἡμερῶν· εἶνε τὸ μόνον ὄν, ὅτερ εἶνε ἄναρχον· διότι εἶνε τὸ μόνον ἀναγκαῖον καὶ ὕψιστον ὄν, ὁ Θεός! «Ὅθεν λέγει καὶ ὁ θεηγόρος Παῦλος. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας Θεός.» (ἑβρ. γ, 4.).

Μελέτη.

Ὦ ἄνθρωπε! μεταχειρίσθητι τὸ λογικόν σου ζητῶν τὴν

αἰτίαν τῶν ὄντων, καὶ θὰ γνωρίσῃς διὰ τῶν ὀμμάτων τοῦ Πνεύματος τὸν ἀξιολάτρευτον Δημιουργόν σου, καὶ θὰ κατανοήσῃς τὰς βουλὰς τῆς αἰωνίου διανοίας, γεγραμμένας ἐν τῷ μεγάλῳ βιβλίῳ τῆς φύσεως. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται εἰς σὲ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ στερέωμα δεικνύει εἰς σὲ ἔργον τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Πᾶσα ἡμέρα ἐξαγγέλλει τοῦτο εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἡ νὺξ ἀποκαλύπτει τοῦτο εἰς τὴν ἄλλην νύκτα. Πᾶσα ἡμέρα δεικνύουσά σοι τοὺς ἀνεριθμήτους θησαυρούς, οἱ ὁποῖοι σὲ περικυκλοῦσι, καὶ τοὺς ὁποίους προσκαλεῖται νὰ καρπωθῇς, θὰ σοι φανερώσῃ ἐπίσης τὴν γνῶσιν, τὴν δύναμιν, τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀγαθότητα, οἵτινες συνιστῶσι τὴν φύσιν καὶ οὐσίαν τοῦ ὑψίστου καὶ τελειοτάτου Ὄντος· ἡ δὲ νὺξ διὰ μέσου τοῦ σκότους θὰ σοι ἀποκαλύψῃ εἰς ἀπείρους διαστάσεις ἑτέρους κόσμους θαυμαστούς, μαρτύρια ταῦτα τρανὰ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀπειρίας αὐτοῦ. Τίς δὲν βλέπει ὅτι μᾶς ἐξεγείρει, ἵνα ζητῶμεν αὐτόν, καὶ προσπαθεῖ τρόπον τινὰ νὰ γυμνάσῃ τὴν διάνοιαν καὶ διαθερμάνῃ τὸν ἔρωτα ἡμῶν; Πόσον τῷ ὄντι εἴμεθα ὄντα περιωρισμένα καὶ ἀδύνατα καθ' ἑαυτούς! Πῶς ἄλλως εἶνε δυνατὸν νὰ ὑψωθῶμεν εἰς τὴν γνῶσιν καὶ νὰ ἀποκτήσωμεν τὸ ἄκρον ἀγαθόν; Ἐὰν δὲ δὲν δεικνύηται περισσότερον εἰς ἡμᾶς ὁρατῶς, τοῦτο πιεῖ θέλων νὰ προσαρμόσῃ τὴν λάμψιν τῆς δόξης αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀσθένειαν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἐξεγείρῃ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν!

Οὐχί, ὑπεράγαθε Θεέ μου! Τὸ μυστηριῶδες νέφος, ὅπερ Σὲ περικαλύπτει, δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι Σὺ ὑπάρχεις, μᾶλλον δὲ θέλει μᾶς ὑποκινήσει ἵνα σὲ ζητῶμεν ματὰ νέας πάντοτε θερμότητος καὶ ζωηρᾶς ἐπιθυμίας. Τὸ φῶς καταπέμπεται παρὰ Σοῦ, τὸ δὲ σκότος, προέρχεται ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως, εἰς ἣν ἀπὸ Σοῦ εὑρισκόμεθα. Ὅσῳ μᾶλλον πλησιάζομεν εἰς τὸ ἁγιαστήριόν Σου, τόσῳ μᾶλλον Σὲ γνωρίζομεν. Βοήθητον ὡς φιλάνθρωπος, ὅπως μηδέποτε Σὲ ζητῶμεν ἐπὶ ματαίῳ, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

Παντοκράτορ Κύριε, Πάτερ τῶν πνευμάτων, τὰ ὁποῖα κατέστησας ἱκανά, ἵνα ὑψῶνται μέχρι Σοῦ βαθμηδόν Δὸς ἡμῖν τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν νὰ κατανοῶμεν τὴν διάλεκτον τῶν θαυμαστῶν ἔργων Σου! Εὐδόκησον, ὅπως ἐκπληροῦντες τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἐποίησας ἡμᾶς, δυνάμεθα νὰ Σὲ καθορῶμεν καὶ Σὲ κατανοῶμεν καὶ εἰς τοὺς ἀστέρας τοὺς φωτίζοντας ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ γέφη τὰ γονιμοποιοῦντα τοὺς ἀγροὺς ἡμῶν, καὶ εἰς τοὺς ποταμούς, τοὺς φέροντας πανταχοῦ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἀφθονίαν, καὶ εἰς τὰ εὐώδη ἄνθη, καὶ εἰς τοὺς καρποὺς ἑκάστης ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ εἰς πάντα τὰ συμβάντα τῆς προσκαίρου ζωῆς ἡμῶν! Εὐδόκησον, ὥστε τὰ πάντα νὰ γίνωνται εἰς ἡμᾶς ψκός, τοῦ ἀπείου τὰ μέρη ὅλα νὰ ἀντηχῶσιν ἀπὸ τὴν φωνὴν τῶν ὑμνων καὶ τῶν ἐπαίνων σου! Οὕτω δὲ θὰ προχωρῶμεν ἀπὸ πίστεως εἰς πίστιν, ἀπὸ ἀρετῆς εἰς ἀρετήν, θὰ γνωρίζωμεν κάλλιον τὰς πλέον καρποφόρους καὶ παρηγορητικὰς ἀληθείας, θὰ καταλαμβανώμεθα ὑπὸ τῆς ἀνάγκης νὰ ἀγαπῶμεν πλειότερον, ὅπως φθάσωμεν εἰς τὸ μακάριον τέλος τῆς ποιήσεως ἡμῶν· διότι ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τι ἄνευ αἰτίας, οὐδὲν ὡσαύτως ὑπάρχει ἄνευ σκοποῦ.

Θεέ μου πολυέλεε! ἐνίσχυσον ἐν πᾶσιν ἡμῖν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ὑψώμεθα εἰς τὴν γνῶσίν Σου, ἡ δὲ ἐνίσχυσις αὕτη νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς διαλογισμούς, τοὺς λόγους καὶ πάσας τὰς πράξεις ἡμῶν καὶ νὰ διασκεδάσῃ τὰ περικαλύπτοντα ἡμᾶς πυκνὰ νέφη. Ἀξίωσον νὰ σὲ ἀγαπῶμεν καθ' ὅσον θέλομεν σὲ γνωρίσει, ἡ δὲ ἀγάπη κυριεύουσα ἡμᾶς ὑπὸ χαρᾶς νὰ ἀριάζῃ ἅπαν τὸ εἶναι ἡμῶν, νὰ προκηθεύῃ ἡμῖν τὸ ἐνεστὼς ἀληθῆς ἀγαθὸν καὶ ἀπεραγάζηται ἱκανοὺς καὶ ἀξίους τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν!

Κατεύθυνον τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας Σὺ ὢν ἡ αὐτοαλήθεια! Ἔλθε καὶ σκήνωσον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν καὶ φώτισον αὐτὰς οὕτως, ὥστε οἱ διαλογισμοὶ καὶ αἱ σκέψεις ἡμῶν νὰ ἦνε θεῖαι, αἱ κλίσεις ἡμῶν ἅγναι καὶ καθαραί, καὶ αἱ θελήσεις πάντων σύμφωνοι πρὸς τὴν ὑπερτάτην Σοφίαν Σου.

ΔΙΑΤΙ ΕΛΑΤΤΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΓΑΜΟΙ

Α'.

ΑΙΤΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

2.ν Ἐγκράτεια καὶ ἀκράτεια.

Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ὅλως διόλου ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν γενετήσιον ὁρμὴν καὶ τὸν ἐπηρεασμὸν τῆς ἐπιθυμίας, οἱ γάμοι θὰ ἔλειπον ὅλως διόλου ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν. Εἶνε τοῦτο γνώμη τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Καὶ διὰ τοῦτο, ἐξακολουθεῖ νὰ λέγῃ ὁ μέγας τῆς Ἐκκλησίας ῥήτωρ καὶ διδάσκαλος, ὁ Θεὸς καθώπλισε τὴν γυναῖκα μὲ τὴν δύναμιν νὰ διεγείρῃ ἔρωτα καὶ πόθον.

Πλήρης λοιπὸν ἐγκράτεια, καθηρεύουσα ἀπὸ πᾶσαν αἰσθητικὴν ἐπιθυμίαν, ὡς ὑπάρχει ἐν οὐρανῷ, θὰ κατήργει τὸν γάμον. Καὶ εἰς τὰς ἱστορικὰς ἐποχάς, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι ἐπεδίωξαν θερμότερον τὴν πραγματοποίησιν ἀγγελικῆς, τρόπον τινά, καθαριότητος καὶ ἐγκρατείας, εἴτε διότι ἐθεώρησαν τὸν γάμον ἁμαρτωλὸν θεσμόν, ὡς ἔπραξαν αἱρετικοί τινες, εἴτε διότι τὸν ἐθεώρουν μὲν καλὸν καὶ τίμιον, ἀλλ' ἐζήλευσαν τοὺς ἀνωτέρους ἐπαίνους καὶ στεφάνους τῆς παρθενίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν γάμων ἠλαττώθη.

Ἀλλ' οἱ δυνάμενοι νὰ χωρῶσι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ἤτοι νὰ πραγματοποιῶσι τὴν παρθενικὴν ἀγαμίαν, κατανικῶντες τὴν πρὸς γάμον ῥοπὴν τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως, εἶνε ὄχι πολυάριθμοι. Καὶ ὅτε δ' ἀκόμη τὰ μοναχικὰ τάγματα ὑπῆρχον πολυαριθμότερα, οἱ ἀληθεῖς ἐν αὐτοῖς παρθένοι ἦσαν ὀλιγώτεροι τοῦ φαινομένου ἀριθμοῦ, διότι οἶστροι κοσμικώτεροι τοὺς ἠνώχλουν, καὶ περὶ τούτου εἴχομεν τὰς αὐθεντικὰς καὶ ἀμερολήπτους πληροφορίας τοῦ Γρηγορίου, τοῦ Βασιλείου, τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ ἄλλων μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων.

Κυθῶ, πᾶσα ἀρετή, τοιουτοτρόπως μολ ἡ ἐγκράτεια ἔχει βαθμούς; Ἡ τελεία λοιπὸν ἐγκράτεια, ἤτοι ὄχι μόνον τὸ νὰ μὴ ὑποπίπτῃ τις διὰ πράξεως εἰς οἱανδήποτε ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ νὰ καθαρεύῃ ἀπὸ πᾶσαν τοιαύτην ἐπιθυμίαν, χωρὶς νὰ ἐπιπνέῃ οὐδὲ τὸ ἐλαφρότερον φύσημα αὐτῆς, εἶνε ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐλάχιστοι εἶνε κεκλημένοι, καὶ οὗτοι δέ, μόνον κοπιῶντες ἀγώνων σφοδρῶν καὶ ἐδρώτων πολλῶν, βοηθουμένων ὑπὸ μεγάλης ταπεινοφροσύνης καὶ θείας χάριτος, δύνανται εἰς τὴν ἀκροτάτην ν' ἀνέλθωσι κορυφήν. Τὸ μέγα δὲ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος κατώτερόν τινα μόνον ἐγκρατείας βαθμὸν δύνανται νὰ πραγματοποιῇ.

Ποῖον;

Νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τῆς ἀσελγείας, καὶ νὰ μὴ ἀφήνῃ μὲν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ κυριαρχήσῃ τυραννικῶς, νὰ ὑφίσταται ὅμως τὴν ἐξ αὐτῆς ἔφοδον, καὶ νὰ ἀγωνίζηται, ὅπως ἀποτρέψῃ τοὺς ἐξ αὐτῆς κινδύνους. Διότι πολλάκις, ὡς λέγει ὁ Χρυσόστομος, καὶ βλέμμα ἀπαλόν, καὶ γλυκὺς ψιθυρος ἁρμονικῆς φωνῆς, καὶ ἐσθῆτος θροῦς, καὶ μετώπου μαρμαρυγή, καὶ μύρου ἀπόπνοια, πολὺ ἐκίνησε τῆς ἐπιθυμίας τὸν σάλον καὶ βαρὺν καὶ δεινὸν ἐπέφερε τὸν κλονισμόν.

Καὶ τὸ ἑξῆς δὲ παρατηρεῖται πρᾶγμα.

Ὁ κοσμικὸς ἄγαμος, ὅστις ἔχει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ γάμου, διενοχλεῖται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν ὀλιγώτερον καὶ ἐλαφρότερον, ἐάν, ἐννοῆται, ἔχῃ μέτρον τι σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας. Γίνεται δηλαδὴ ἀνάλογόν τι πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὸν γράφοντα ἐν τῷ ζητήματι τοῦ ὕδατος. Ὑγροποιῶν περισσοτέρως, δύναμαι νὰ μὴ δίψησω, ὅταν ἠξεύρω ὅτι εἶνε ὕδωρ εἰς τὸ δωμάτιον, ἐκ τοῦ ὁποίου, ἀρκεῖ νὰ θελήσω, διὰ νὰ πίω. Οὐδέποτε ὅμως θὰ ἠσθανόμην τί μοι συνέβη νύκτα τινὰ τοῦ τελευταίου θέρους ἐν Ἀθήναις, ὁπότε πρὸς ἀστειότητα μοι ἐλέχθη ὅτι σταλιὰ νεροῦ δὲν ὑπῆρχεν. Ἀμέσως ἡ δίψα ἤρχισε νὰ μὲ φλογίζῃ δεινὴ καὶ ἀφόρητος, ξηραίνουσα τὸν λάρυγγά μου καὶ ἐκκαίουσα αὐτόν. Καὶ ὅτε κατόπιν, ἐν μέσῳ φαιδρῶν χαριτολογημάτων, μοὶ ἐπεδείχθη τὸ κανάτι περίῤῥυτον ἀπὸ θρόμβους ὕδατος ψυχροῦ, ἡ δίψα ἐφυγαδεύθη, ὁ φάρυγξ ἐδροσίσθη, καὶ ἀπεκοιμήθην ἥσυχος, ἐπαναπαυόμενος μόνον ἐκ τῆς γνώσεως ὅτι ἠμπορεῖ νὰ θελήσω, διὰ νὰ πίω.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὡς πρὸς τὴν σαρκικὴν ἐπιθυμίαν βεβαιώνει καὶ ὁ Χρυσόστομος, προκειμένου περὶ ἐγγάμων καὶ ἀγάμων. Ἰδοὺ αὐταὶ αἱ ἴδιαι λέξεις του· ἀτοῖς μὲν γὰρ (ἐν γάμοις) οὐδὲ ἐνοχλεῖν αὐτὸν (τὸν διάβολον) οἶμαι. εἰδότα ὅτι πλησίον αὐτῶν ἐστιν ἡ καταφυγή, κἂν τινος αἰσθάνωνται σφοδροτέρας προσβολῆς (κατὰ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀποχὴν ἐν καιρῷ προσευχῆς καὶ νηστείας), ἔξεστιν εὐθέως ἐπὶ τὸν λιμένα καταφεύγειν· οὐδὲ γὰρ ἀφίησιν αὐτοὺς ὁ μακάριος Παῦλος πορρωτέρω πλεῖν, ἀλλ' ὑποστρέφειν, ἡνίκα ἂν κάμωσι παραινεῖ πάλιν ἐπιτρέπων ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθαι. Ἡ δὲ παρθένος (ἡ ἀφιερώσασα ἑαυτὴν) δι' ὅλου θαλαττεύειν ἀναγκάζεται, καὶ πέλαγος πλεῖν ἀλίμενον· κἂν ὁ χαλεπώτατος διεγερθῇ χειμών, οὐδὲ οὕτω θέμις ὁρμίσαι τὸ σκάφος αὐτῇ καὶ ἀναπαύσασθαι ὥσπερ οὖν οἱ κατὰ τὴν θάλασσαν κακοῦργοι, ἔνθα μὲν ἂν ᾖ πόλις ἢ ἐπίνειον ἢ λιμήν, οὐκ ἐπιτίθενται τοῖς πλέουσι (τοῦτο γὰρ μάτην κινδυνεύειν ἐστίν)· ἂν δὲ ἐν μέσῳ τῷ πελάγει τὸ σκάφος ἀπολάβωσι, τὴν ἐρημίαν τῶν βοηθησόντων τῆς τόλμης ἐφόδιον ἔχοντες, πάντα κινοῦσι καὶ στρέφουσι, καὶ οὐ πρότερον ἀφίστανται ἕως ἂν ἡ κατα-

δύσωσι τοὺς ἐμπλέοντας, ἢ τοῦτο πάθωσιν αὐτοί· οὕτω καὶ ὁ δεινὸς οὗτος πειρατὴς τῇ παρθένῳ πολὺ ἐπάγει τὸν χειμῶνα καὶ χαλεπὴν τὴν ζάλην, καὶ ἀφορήτους τὰς τρικυμίας, πάντα ἄνω κὰὶ κάτω κυκῶν, ὥστε τῇ βίᾳ καὶ τῇ ῥύμῃ περιστρέψαι τὸ σκάφος» (περὶ Παρθενίας ἔκδοσις Migne τόμ. α' σελ. 555—556).

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἀπόλυτος, οὕτως εἰπεῖν, ἡ τελεία, ἡ κάντη καθαρὰ ἐγκράτεια καὶ σωφροσύνη, δὲν εἶνε πρᾶγμα εὐκολοκατόρθωτον, ἡ ἐγκράτεια κυρίως δὲν δύναται νὰ ἦνε αἰτία τῆς ἐλαττώσεως τῶν γάμων. Ἀλλ' ὅπου ἀσυλλογίστως ὑποβάλλονται εἰς τὸν βίον τῆς παρθενικῆς ἐγκρατείας, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ φυλάξωσι τὰ καθήκοντα αὐτῆς, ἐκεῖ πλάττεται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αἰτία ὄχι εὐσεβής, ἀλλ' ἠθικός, περιορισμοῦ τῶν γάμων. Ὁ κελόγηρος π. χ, ἢ ὁ ἄγαμος κληρικός, ὅστις δὲν δύνανται νὰ παρθενεύῃ, ἐκτρέπεται δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας εἰς ἔργα ἀσελγείας καὶ ἀκολασίας, γίνεται ἀφορμὴ νὰ ἐλαττώνωνται ἐγκληματικῶς οἱ γάμοι. Πρῶτον διότι αὐτὸς δὲν ἔρχεται εἰς τὸν γάμον, ὅστις θὰ τὸν ἔτωζε ἀπὸ τὴν τρικυμίαν τοῦ πάθους· δεύτερον διότι ὅπου πολλαπλασιάζονται οἱ ἄγαμοι διεφθαρμένοι κληρικοί, αἱ ὑπ' αὐτῶν μολυνόμεναι γυναῖκες δὲν ἔρχονται καὶ αὐταὶ εὐκόλως εἰς γάμον, πολλαπλασιάζουσι τὰς τάξεις τῶν ἀκολάστων καὶ ἀσελγῶν γυναικῶν.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ μὲν τελεία ἐγκράτεια, ὁποίαν τὴν ἤθελεν ὁ Κύριος ἡμῶν, δὲν δύναται νὰ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὴν σύναψιν γάμων, ἐπειδὴ οἱ δυνάμενοι νὰ τὴν ἐξασκῶσιν ἀγνῶς κατὰ πάντα καὶ καθαρῶς εἶνε ὀλίγοι. Ἀπ' ἐναντίας δὲ, οἱ ὀλίγοι οὗτοι, ἀλλὰ λίαν ἐκλεκτοί, ἀφοσιούμενοι ὁλόκληροι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ συντελοῦντες εἰς ἀρτιωτέραν μόρφωσιν καλῶν χριστιανῶν μισοῦντων τὴν ἀκολασίαν καὶ τὴν ἀσέλγειαν, καὶ τιμώντων τὸν ἅγιον θεσμὸν τοῦ γάμου, συμβάλλουσι διὰ τῆς τοιαύτης ἐπενεργείας των εἰς τὸ νὰ κραταιώνωνται οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ καὶ νὰ πολλαπλασιάζωνται οἱ γάμοι. Ἀλλ' ὅπου οἱ ψευδοεγκρατεῖς αὐξάνουσιν, ἐκεῖ δημιουργεῖται μία ἀπὸ τὰς φαυλοτέρας αἰτίας τῆς ἐλαττώσεως τῶν γάμων.

Ἐν Ἑλλάδι, μὲ κλῆρον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔγγαμον, καὶ μὲ περιωρισμένον ἀριθμὸν μοναχῶν, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ψευδοεγκράτεια συνετέλεσεν εἰς τὴν τοιαύτην ἐλάττωσιν. Κανεὶς ὅμως δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ ἀκράτεια τῶν λαϊκῶν εἶνε μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας αὐτῆς αἰτίας.

Ἡ ἐρωτικὴ ἐπιθυμία ὠθεῖ πρὸς τὸν γάμον, ὅταν ἡ εὐσέβεια καὶ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ κανονίζωσιν αὐτὴν καὶ τὴν ὁδηγῶσιν εἰς τὴν νόμιμον ἀπόλαυσιν τῆς γυνικός. Ἀλλ' ὅταν ἡ εὐσέβεια λείπῃ ἢ ἦνε θολερά, ὅταν ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ δὲν χαλινώνῃ καὶ δὲν ῥυθμίζῃ τὴν διαγωγήν, ἡ ἐρωτικὴ ἐπιθυμία μεταβάλλεται εἰς ἀσελγῆ, ἀκόρεστον, κτηνώδη οἶστρον, ὅστις φέρει τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτυφλούμενον πρὸς τὰ φαῦλα γύναια καὶ τοὺς οἴκους τῆς ἀπωλείας. Ἔχομεν σήμερον τόσους ἐφήβους, τόσους νέους, τόσους ὡρίμους ἄνδρας, τόσα γεροντοπαλλήκαρα, ὅλων τῶν τάξεων καὶ ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων, οἵτινες θεωροῦσιν ὡς τὸ φυσικώτερον καὶ ἁπλούστερον πρᾶγμα τὸ νὰ φοιτῶσιν ἐκεῖ, ὅπου συντελεῖται βρωμε-

ρώτατος μολυσμὸς τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Πρωτεύουσαι καὶ δευτερεύουσαι πόλεις τῆς Ἑλλάδος φιλοξενοῦσιν οἴκους αἰσχρότητος. Καὶ ἄγαμοι ἔμποροι, καὶ βιομήχανοι, καὶ ὑπάλληλοι, καὶ ἐργάται, καὶ σπουδασταί, καὶ στρατιῶται, χωρικοὶ παρεπιδημοῦντες, νησιῶται προσορμιζόμενοι, φέρονται μόνοι των ἢ ὁδηγοῦνται πρὸς αὐτούς, πολλὰ δὲ γλέντια τὸν ἐπίλογόν των συγκαταλέγουσιν εἰς τὴν σκηφίαν τῶν καταγωγίων τούτων. Τὸ φαῦλον παράδειγμα ἢ κακὴ συναναστροφή, τῶν ὑλιστικῶν ἰδεῶν ἡ ἄνετος κυκλοφορία, ἡ σατανικὴ καὶ ἐπαίσχυντος ἰδέα, ὅτι τὸ πορνεύειν φυσική τις ἀνάγκη εἶνε, τὰ ἐκβράσματα τῶν εὐρωπαϊκῶν καβαρεσάντων, τὸ μὲν ἄγμα καὶ τοὺς ἀσέμνους κορδακισμοὺς τῶν ὁποίων ἀπολαμβάνουσι καὶ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ κόρη, ὁ δὲ υἱὸς ζητεῖ καὶ τι περιπλέον, τῶν ἱεροκηρύκων καὶ λοιπῶν τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων ἡ συστηματικὴ ἐπὶ τῶν αἰσχροτήτων τούτων σιωπή, διότι τάχα θὰ ἦτο ἄσημον νὰ στηλιτεύσῃ τις τὴν κακοήθειαν, σεμνὸν δὲ εἶνε ἀκώλυτος καὶ ἀπολέμητος νὰ ὀργιάζῃ, ταῦτα πάντα ἔκαμαν, ὥστε αἱ σαρκικαὶ ὁρμαὶ σήμερον νὰ εὑρίσκωσιν εὐρεῖαν ἱκανοποίησιν ἐκτὸς τοῦ γάμου, καὶ ἑπομένως ἠλάττωσαν ἐπαισθητῶς τὸν ἀριθμὸν ἐκείνων, οἵτινες πρὸς παραμυθίαν τῆς ἐπιθυμίας, ὡς λέγει ὁ Χρυσόστομος, προσέφευγον παμπληθεῖς ἄλλοτε εἰς τὸν λιμένα τοῦ γάμου.

Καὶ ἐὰν ἡ ὁρμὴ τῆς ἀκρατείας ταύτης δὲν περισταλῇ, ἐὰν ὑπὸ τοὺς σημερινοὺς ὅρους, χειροτεραιοῦντας σὺν τῷ χρόνῳ, ἐπεκταθῇ ὁ κύκλος τῶν ἀκολάστων, δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ λάβῃ παρ' ἡμῖν ἡ ἐλάττωσις τῶν γάμων τὴν ὀξύτητα, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει ἐν Γαλλίᾳ, ἡ δὲ χώρα μας θὰ ἀπολέσῃ τὴν καλλίστην αὐτῆς δόξαν, ὅτι εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν χώρα τῶν τιμίων γάμων καὶ τῶν ἁγνῶν οἰκογενειῶν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ
ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΑΔΑΜΑΣ ΠΕΡΙΦΡΟΝΟΥΜΕΝΟΣ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται,

Ὅταν ἄνθρωπος πράξῃ τι κακὸν καὶ παρέλθῃ ἡ ἐπιρροὴ τῆς αἰτίας, ἡ ὁποία τὸν ὤθησε νὰ περιπέσῃ εἰς αὐτό, φυσικῶς αἰσθάνεται μεταμέλειάν τινα ἀνάλογον τῆς πνευματικῆς του εὐαισθησίας.

Ἡ μεταμέλεια αὕτη, ἡ ὁποία καὶ μετάνοια ἐκκλησιαστικῶς λέγεται, δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἡσυχάσῃ, ἐὰν δὲν ἐξιλεωθῇ διὰ τὸ σφάλμα αὐτοῦ. Ὅπως δὲ εἶνε φυσικὴ ἡ μεταμέλεια, ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ ἐξαψις ἡ ἐξωθήσασα τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἁμαρτίαν, οὕτω πως εἶνε καὶ φυσικὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ θέλῃ νὰ ἐκμυστηρευθῇ ὁ, τι τῷ συμβαίνει εἰς πρόσωπόν τι τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ γνώμην καὶ συμβουλήν, αἰσθανόμενος οὕτω καὶ μεγίστην ἀνακούφισιν.

Αὐτὸ τὸ φυσικὸν αἴσθημα τῆς ἐξομολογήσεως εἶνε τοσοῦτον ἀναπαυτικόν, ὥστε εἶνε ἐπόμενον νὰ συμβῇ κακόν τι εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν τὸ δυσκολεύσῃ ἕνεκα ἐλλείψεως προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ.

Τὴν ἐσωτερικὴν ταύτην ἀπαίτησιν τὴν ἐκφράζει τὸ κοινὸν λόγιον, τὸ ὁποῖον συχνότατα ἀκούομεν καὶ λέγομεν: «Σὲ ἤθελα νὰ σοῦ εἰπῶ τὸν πόνο μου».

Τὸ αἴτιον δὲ τῆς τοιαύτης ἐσωτερικῆς δίψης τῆς ἐξομολογήσεως εἶνε ἡ φυγάδευσις τῆς χαρᾶς ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἕνεκα τῆς ἐσωτερικῆς ταραχῆς καὶ ἀνωμαλίας, τὴν ὁποίαν ἐπήνεγκεν ἡ εἰσβολὴ τῆς ἁμαρτίας, ἥτις δημιουργεῖ ἐν τῇ ψυχῇ τὴν παρὰ φύσιν κατάστασιν, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶνε ὁ θάνατος, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸν σωματικὸν ὀργανισμόν, ὅταν ἐκ νοσήματος ἐπέλθῃ ἀνωμαλία καὶ δὲν λειτουργῇ φυσικῶς καὶ κανονικῶς.

Τὴν ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας θλῖψιν ἠσθάνετο καὶ ὁ Προφητάναξ Δαυὶδ ἕνεκα τοῦ διττοῦ ἁμαρτήματος, τὸ ὁποῖον δὶς ἔπραξε καὶ ἐζήτει μετανοῶν καὶ ἐξομολογούμενος τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, ὅπως ἐπανέλθῃ πάλιν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως φυγαδευθεῖσα χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, τὴν ὁποίαν φέρει ὁ καθαρμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ ἡ ἐξιλέωσις.

«Ἀπόδος μοι, λέγει, τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με».

Ἡ ἐξομολόγησις, ἀγαπητοί, ἡ ὁποία εἶνε ἀδιάσπαστος ἀπὸ τὴν Μετάνοιαν, διότι εἶνε ἀποτέλεσμα αὐτῆς, ἡ Ἐξομολόγησις, ἡ ὁποία εἶνε, ὡς προείπομεν μία φυσικὴ ἀπαίτησις καὶ ἀνάγκη τῆς μὴ πωρωθείσης ψυχῆς ἀδυσώπητος πρὸς ἐξυγίανσιν καὶ σωτηρίαν αὐτῆς, ἡ Ἐξομολόγησις, ἣν μετὰ τῆς Μετανοίας ἡ Ὀρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία κατατάσσει μεταξὺ τῶν ἑπτὰ Μυστηρίων, σήμερον περιφρονεῖται, ἵνα μὴ εἴπωμεν καὶ ὅτι χλευάζεται παρὰ τῶν δοκούντων εἶναι σοφῶν καὶ σπουδαίων ἐκ τοῦ κακοῦ παραδείγματος τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν φρονίμων παρασύρονται καὶ ἀπόλλυνται.

Ἂς μάθωσι δὲ καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτῶν παραπλανώμενοι, ὅτι Χριστιανὸς μὴ ἐξομολογούμενος τακτικῶς εἰς τὸν Πνευματικόν του Πατέρα καὶ μάλιστα πρὸ τῆς Μεταλήψεως τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἢ εἶνε ἀμετανόητος καὶ οὐδέποτε προσέρχεται εἰς τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἢ καὶ ἂν προσέρχηται «Κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει», ἢ ἀνήκει εἰς τὴν κακόδοξον χρηματολογικὴν ἑταιρίαν τῶν λεγομένων «Εὐαγγελικῶν», οἵτινες πολεμοῦσιν ἀσεβῶς τὴν ἐξομολόγησιν παρὰ τὴν φυσικότητα αὐτῆς καὶ τὸ ῥητὸν γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, παντάχοῦ δὲ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ πάντοτε, κέρδους ἕνεκα ἀσυστόλως διαβάλλουσι καὶ καπηλικῶς ὑβρίζουσι τῆς Θεοτεύκτου ἡμῶν Πίστεως τὰ Ὀρθόδοξα δόγματα, πρὸς τὰ ὁποῖα συμπαθῶς ἀτενίζουσι μετριοπαθέστερα τῶν Διαμαρτυρομένων καὶ μάλιστα οἱ Ἀγγλικανοὶ καὶ Παλαιοκαθολικοί.

Ἡ φοιταύτη παραγνώρισις τοῦ ὑψίστου σκοποῦ τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς θείας Μετανοίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως κατὰ φυσικὴν συνέπειαν ἐπήνεγκε καὶ τὴν λυπηρὰν ἔλλειψιν τῶν καταλλήλων Πνευματικῶν. Τὸ ἔτι δὲ λυπηρότερον εἶνε τοῦτο, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπὸ μέρους τῶν ἁρμοδίων ἡ ἀνάλογος μέριμνα ἔστω καὶ πρὸς σχετικὴν πλήρωσιν τῆς φοβερᾶς ταύτης ἀνάγκης. Πλεῖστος περὶ τῆς ἐλλείψεως εὐδοκίμων καὶ ἐπιφανῶν ἱεροκηρύκων γίνεται λόγος, περὶ Πνευματικῶν ὅμως οὐδεὶς ἀμιλεῖ, ὥστε νὰ ἐγενόμεθα, ἢ πάντες ἐξωμόται «ψευδοευαγγελικοί», ἢ πάντες ἀμετανόητοι, διότι καὶ πάλιν βροντοφώνως λέγομεν, ὅτι ἡ Μετάνοια ἔχει ὡς φυσικὴν συνέπειαν τὴν σώτειραν Ἐξομολόγησιν, ἡ ὁποία ἀναφέρεται ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ σαφῶς καὶ ῥητῶς, ἥτις συνιστᾶται ἐναργέστατα ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν ὁποίαν ἡ Ὀρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ὡς Μυστήριον ἐθέσπισεν.

Τὸ ἔργον τῶν ἱεροκηρύκων ἄνευ συνοδείας πνευματικῶν εἶνε ἔργον Δαιμόνων· τοῦτο τὸ γνωρίζω ἐξ ἰδίας πείρας καὶ ἡ πεποίθησίς μου εἶνε ἀδιάσειστος. Ὁ ἱεροκῆρυξ διανοίγει τὸν νοῦν καὶ ἐξεγείρει τὸ αἴσθημα, ἀλλ' ὁ πνευματικὸς ἡμιλεῖ πρὸς τὴν καρδίαν καὶ κανονίζει τὸ αἴσθημα μεταβάλλων αὐτὸ εἰς κρίσιν καὶ μόνιμον πνευματικὴν κατάστασιν.

Τὰς σκέψεις ταύτας, ἀγαπητοί, ἔκρινα καλὸν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ὁρμηθεὶς ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τῆς ιγ' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάγνωσις μοι ὑπέμνησε τὴν ἀπείραν ἑνὸς Πνευματικοῦ, ὅστις εἰς νέον ἐγκρατῆ ἐξομολογηθέντα εἶπεν ἐξ ἀνοήτου ὑπερφελείας διότι τὸν εὗρεν ἐκτὸς τοῦ ἠθικοῦ βορβόρου: «Πήγαινε νὰ κοινωνήσῃς, εἶσαι καλύτερος ἀπὸ μένα», δηλαδὴ ἀπὸ πνευματικὸς ἐγένετο, κακῶς ποιήσας, ὑπερφελὴς ἐξομολογούμενος.

Τὸ τοιοῦτον βεβαίως εἶνε ἀντιπαιδαγωγικόν, διότι οὕτω δύναται νὰ μεταδοθῇ ἐγωισμὸς εἰς τὸν ἐξομολογούμενον ἀντὶ νὰ ὁδηγηθῇ οὗτος ἐκ τῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν ἀγαθωσύνην, ἐκ τῆς γῆς εἰς τὸν Οὐρανόν, ἀναβαίνων μίαν ἑκάστην βαθμίδα τῆς οὐρανομήκους κλίμακος τῶν ἀρετῶν, τῆς ὁποίας οὐδὲ ἐλαχίστας βαθμίδας δὲν κατορθοῦμεν νὰ ἀναβῶμεν, τὴν ἀρετὴν ἔστω καὶ καθ' ὅλον τὸν βίον ἐργαζόμενοι, διότι ἔχομεν προορισμὸν νὰ γείνωμεν τέλειοι καὶ εἰς τὴν θέωσιν προσκαλούμεθα, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καὶ διὰ τὸν ἐγκρατέστατον καὶ πνευματικώτατον ἄνθρωπον εἶνε σχετικά· τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ ὑπερφρονῇ καὶ νὰ ἐγκαυχᾶται διὰ τὰς ἀρετάς του κατακρίνων μάλιστα τοὺς ἄλλους, διότι ἡ μεγίστη πτῶσις καὶ τὸ ἠθικὸν καταβαράθρωμα τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται μᾶλλον εἰς τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ἢ εἰς τὴν ἁμαρτίαν, διότι ἡ ὑπερηφάνεια ἀποξηραίνει πᾶσαν ἐκμάδα ἀρετῆς, ἅτε ἔχουσα τὴν πηγὴν αὐτῆς ἐκ τοῦ ἀρχεκάκου ἐχθροῦ, ἐκ τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ἅτινα ἐξέπεσον ἀποστατήσαντα ἕνεκα στυγερᾶς ὑπερηφανείας.

Φωτιστικώτατον καὶ διδακτικώτατον μάθημα δίδωσιν ὁ Κύριος εἰς τοὺς Πνευματικοὺς καὶ εἰς τοὺς ἐχομένους τῶν πνευματικῶν χριστιανοὺς ἐν τῇ ῥηθείσῃ περικοπῇ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου τῆς ιγ' Κυριακῆς.

Ὁ μεταβαίνων εἰς τὸν Πνευματικὸν Χριστιανὸς οὐδὲν ἄλλο βεβαίως ζητεῖ εἰμὴ νὰ διδαχθῇ παρ' αὐτοῦ τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὴν αἰώνιον ὁδὸν ζωήν, τοῦτο αὐτὸ ἀκριβέστατα ἐπεδίωκε καὶ ὁ παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ἄρχων, ὅστις οὐχὶ «πειράζων», ὅπως κακῶς προσετέθη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς περικοπῆς τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ μετὰ πάσης εἰλικρινείας ζητῶν γνησιωτάτως μάλιστα, ὡς προστίθησιν ὁ Ἱερὸς Μάρκος, νὰ μάθῃ τίνι τρόπῳ σωθήσεται, «διδάσκαλε ἀγαθέ, λέγει, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;»

Ἐπειδὴ δὲ εἶπε τὸ «ἀγαθὲ» χωρὶς νὰ ἔχῃ ἰδέαν τοῦ χαρακτῆρος τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Κύριος ὡς καρδιογνώστης, γνωρίζων ὅτι ὡς πρὸς ἄνθρωπον ἀποτεινόμενος ἔλεγεν αὐτὸν ἀγαθόν, τῷ εἶπε: Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός· θέλων διὰ τούτου νὰ διδάξῃ ἡμᾶς, ὅτι ἀπολύτως ἀγαθὸς εἶνε μόνον ὁ Θεός, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ πολὺ ἅγιος ἄνθρωπος, ὅπως ἐφρόνει διὰ τὸν Σωτῆρα ὁ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἄρχων.

Τότε λοιπὸν ὁ Κύριος ἡμῶν τῷ λέγει «Τὰς ἐντολὰς οἶδας», τὰς γνωρίζεις καλῶς, «Μὴ μοιχεύσῃς· μὴ φονεύσῃς· μὴ κλέψῃς· . . . κλπ. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὅτι «ἐκ νεότητος» αὐτοῦ πάσας τὰς ἐντολὰς ἐκείνας καὶ τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν τιμὴν καὶ τὴν περίθαλψιν τῶν γονέων του τὰς εἶχεν ἀκριβῶς καὶ πιστῶς ἐκτελέσει, καὶ πράγματι τὰς εἶχε τηρήσει. ὁ δὲ Ἱερὸς Μάρκος λέγει ἐν τῇ αὐτῇ σχετικῇ περικοπῇ, ὅτι ἕνεκα τούτου ἡ Πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ πάσης ἀρετῆς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς «ἠγάπησεν αὐτόν» διὰ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν ἐντολῶν, δὲν τῷ εἶπεν ὅμως, ὡς ὁ ἀπρόσκτος Πνευματικός, ὅτι ἐπελείωσαν δι' αὐτὸν αἱ ἀρεταί, ἀλλ' ἔθετο κατὰ τὸν Προφήτην «Ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ» «Ἔτι ἓν σοι λείπει» τῷ προσέθηκεν ὁ Ἰησοῦς, ὁ δὲ Ἱερ. Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος συμπληρῶν τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ προσεπιλέγει τὸ «Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι» ἐὰν θέλῃς νὰ φθάσῃς εἰς τὴν σχετικὴν τελειότητα, ἐὰν θέλῃς ἐκ τῆς δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ἐκ νεότητος ἐσεβάσθης τηρῶν ἀπαρεγκλίτως τὰς ἐντολὰς τοῦ Νόμου, νὰ προχωρήσῃς εἰς τὴν σχετικὴν τελειότητα, νὰ ἐκτελέσῃς καὶ τὰς θετικὰς ἀρετὰς τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς αὐταπαρνησίας.

«Πάντα, λέγει αὐτῷ; ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δίαδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.» Ἐνταῦθα προσέκρουσεν, ἢ ὅπως κοινῶς λέγομεν, «ἐσκόνταψεν» ἡ ἄνοδος πρὸς τὴν τελειότητα τοῦ ἄλλως σχετικῶς ἐναρέτου ἐκείνου ἄρχοντος, διότι ἔφαντε τὴν ὁδὸν τῆς τελειώσεως, ὡς φραγμὸς ἀλίβατος, ἐν θηρίον, ὁ πλοῦτος, καὶ ἦτο μὲν δυνατὸν νὰ τὸ ἀπώθει ὁ ἄρχων ἐκεῖνος καὶ νὰ ἠναγκάζετο νὰ παραμερίσῃ, ἐὰν βεβαίως ἦτο ὀλίγον ἰσχυνὸν καὶ εὔκαμπτον, ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ ἔτρεφε καλῶς, διότι φαίνεται, ὅτι τὸ ἠγάπα ἀρκούντως, καὶ ἑπομένως τὸ εἶχεν ἀπαρτίσῃ πολύσαρκον, νευρώδες καὶ δύσκαμπτον.

«Ἦν γὰρ, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, πλούσιος σφόδρα».

Ἀφοῦ δὲ ὁ ἄρχων ἐκεῖνος «ἐγένετο περίλυπος» μὲ τὸ ἄκουσμα τῆς προτάσεως τοῦ Κυρίου περὶ τῆς ἀπορρίψεως τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἀνόδου αὐτοῦ εἰς τὴν τελείαν αὐταπάρνησιν, ὁ Σωτὴρ λαμβάνων νέαν ἀφορμὴν προχωρεῖ εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ περὶ τῶν προσκομμάτων καὶ δυσκολιῶν, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ὑπερπηδήσῃ πᾶς, ὅστις θέλει

νὰ φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητα καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ τελείαν ἕνωσιν.

Καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν μεθοδικότητα ὀφείλουσιν οἱ πνευματικοὶ νὰ καθοδηγῶσι τὰ πνευματικά των τέκνα εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ὀφείλουσι νὰ καθαρίζωσιν ἀπομακρύνοντες ἀπ' αὐτῆς τοὺς ὄγκους τῆς ἀμαθείας καὶ πάσης ἁμαρτίας καὶ πλάνης.

Ὁ Σωτὴρ ἐν τέλει, λέγων «Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» καὶ τὸ ὅτι «Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν» νοεῖ οὐχὶ ἐν γένει πάντα εὐκατάπτατον, διότι πλούσιος ἦτο καὶ ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰὼβ καὶ ἄλλοι δίκαιοι ἄνδρες, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας τὸν πλοῦτον, καὶ κατέχοντας οὐδὲ διευθύνοντας αὐτὸν ἐπ' ἀγαθῷ, ἐχομένους δὲ καὶ κατεχομένους καὶ κρατουμένους καὶ διευθυνομένους ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὑπὸ αὐθέντου καὶ δεσπότου τυραννικοῦ, ὁπότε, ὅταν παρουσιασθῇ περίστασις νὰ τὸν θυσιάσωσι ὑπὲρ εὐγενῶν ἰδεῶν καὶ σκοπῶν καὶ ἀκόμη ὑπὲρ τῆς τελειώσεως αὐτῶν ἐν Χριστῷ «γίνονται περίλυποι».

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ τελειωτὴς τῆς Πίστεως ἡμῶν, ἀδελφοί, θέλει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἄγρυπνοι φύλακες τοῦ Πνεύματος ἡμῶν, νὰ μὴ ἐπιτρέπωμεν οὐδέποτε νὰ στιγματίζωσι τὰ διάφορα πάθη, ὡς τὸ τοῦ χρήματος καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν τὴν ἀθάνατον ψυχὴν ἡμῶν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ μένῃ ἀκηλίδωτος καὶ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ πᾶσαν προσφορὰν αἰχμαλωσίας, ἀπὸ παντὸς δηλαδὴ δελεάσματος. Ἂς μὴ φαίνηται τοῦτο δύσκολον καὶ ἀδύνατον, διότι τὴν δύναμιν, ὅταν ἐν ταπεινοφροσύνῃ τὴν ζητῶμεν, τὴν δίδει ὁ Θεός. «Τὰ ἀδύνατα, λέγει ὁ Σωτήρ, παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ».

Γνωσθείτω δ' ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ βάσις πασῶν τῶν ἀρετῶν ἔγκειται ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς ἐξομολογήσει. Ἂς μὴ προφασιζώμεθα ὅτι δὲν ἔχομεν πνευματικούς· ὡς καὶ οἱ ἐμπειρικοὶ ἰατροὶ ἐν ἀνάγκῃ εἶνε χρήσιμοι διὰ τὸ σῶμα, οὕτω καὶ οἱ μὴ ἐπιστήμονες πνευματικοὶ εἶνε χρήσιμοι διὰ τὸ πνεῦμα, ὁ δὲ Κύριος φωτίζει αὐτούς· καὶ ἀναλόγως τῆς Πίστεως ἡμῶν θὰ μᾶς εἴπωσι τὰ ὠφέλιμα πρὸς διόρθωσιν καὶ σωτηρίαν ἡμῶν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΡΕΤΗΝ

Κατ' ἔτος ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία διανέμει βραβεῖα εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φιλολογίαν.

Τὰ βραβεῖα προέρχονται ἀπὸ διάφορα κληροδοτήματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ τοῦ Βαρώνου δὲ Μοντυών, τοῦ ἱδρυτοῦ πολλῶν βραβείων ἀρετῆς καὶ φιλολογίας, ἀπονεμομένων κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας.

Ἑφέτος εἰσηγητὴς διὰ τὰ βραβεῖα τῆς ἀρετῆς ἦτο ὁ πολὺς Βρυνετιέρος, διὰ δὲ τὰ βραβεῖα τῆς φιλολογίας ὁ ἰσόβιος γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας Γάστων Μποασιέ.

Διὰ τῶν κληροδοτημάτων τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, φροντίζει κατ' ἔτος νὰ περισυλλέγῃ ὅλας τὰς πληροφορίας καὶ τὰς ἐκθέσεις, αἵτινες τὴν φωτίζουν διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν βραβείων τῆς ἀρετῆς.

Σημειώσατε ὅτι ἐν τῇ ἀπονομῇ τῶν βραβείων τούτων δὲν πρόκειται περὶ γνωστῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἢ οὕτως ἢ ἄλλως κατέχουσι μίαν θέσιν εἰς τὴν κοινωνίαν, δὲν πρόκειται περὶ ζαπλούτων, πρόκειται ἁπλούστατα περὶ ἀφανῶν καὶ ἀσήμων ὑπάρξεων, τῶν ὁποίων ὁ βίος, ἄνευ ῥεκλάμας, ἀπαρτεῖ μίαν σειρὰν αὐτοθυσίας καὶ ἀνωτέρας ἠθικῆς, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας θαυμάζει κανεὶς πολλάκις χωρὶς νὰ τὰς ἐννοῇ, καὶ παρηγορεῖται, διότι βλέπει ὅτι ἡ ἐνστικτος καλωσύνη καὶ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη εἶνε αἰσθήματα σπαρμένα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ φυτρώνουν μέσα εἰς τόσα ἄλλα ἄγρια ἀγκάθια.

Δ ὅτι βεβαίως, ὅταν βλέπῃ κανεὶς, ὅτι ἕνα παιδάκι ἑπτὰ χρόνων, Φραγκίσκος Βέρδερ, κατώρθωσε μὲ τὴν ἐργασίαν του νὰ συντηρῇ μὲ ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν μόνος του τὴν μητέρα του καὶ τὰς ἀδελφάς του, ὅταν μία ἐργάτρια, ὄνομα ἡ Ἐλισάβετ Ριγκᾶς, συνετήρει τὸν ἑβδομηκοντούτη πατέρα της καὶ περιέθαλπε τὴν κάμπτουσαν μητέρα της καὶ θεία της, ἀνατρέφουσα, ἐκπαιδεύουσα καὶ ὑπανδρεύουσα μίαν ἀδελφὴν καὶ ἕνα ἀδελφόν, καὶ ὅλα αὐτὰ ὡς ἁπλῆ, ἀφανὴς καὶ ταπεινὴ ἐργάτρια εἰς γελέκια, ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, ἐκτὸς τοῦ βραβείου τῶν 500 φράγκων εἰς ἔκαστον, ὤφειλε νὰ ἐξάρῃ τὴν πρᾶξίν των διὰ τοῦ στόματος ἑνὸς Βρυνετιέρου.

Καὶ δὲν εἶνε μόνον οἱ δύο αὐτοί, τοὺς ὁποίους ἐβράβευσεν ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία. Καὶ διδασκαλίσσας πιστὰς καὶ ἀφωσιωμένας, καὶ ὑπηρέτας διὰ τὴν ἀφοσίωσίν των εἰς τοὺς κυρίους των, τοὺς ταπεινοὺς αὐτοὺς ἤρωας, ὡς τοὺς ἀπεκάλεσεν ὁ εὐφραδὴς εἰσηγητής, οἵτινες ἐθυσίασαν ὁλόκληρον τὴν ζωήν των ὑπὲρ ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταλείψουν εἰς τὴν δυστυχίαν, καὶ διὰ τοὺς ὁποίους ὑπῆρξαν πράγματι ἡ Θεία Πρόνοια.

Τοιαῦτα βραβεῖα ἀπένειμεν εἰς ὑπηρετρίας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἔκτοτε τὸ στήριγμα τῆς οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπτὰ κοντὰ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη παρέμειναν καὶ ἐγήρασαν.

Ἰδοὺ ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία μιᾶς ὑπηρετρίας, βραβευθείσης ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Ὀνομάζεται Ἰουστίνα Σαπέλ. Ἦτο ἡλικίας δέκα ἐτῶν, ὅταν εἰσῆλθε τῷ 1836 ὡς ὑπηρέτρια μὲ μισθὸν 50 φράγκων τὸ ἔτος. Ἀνέθρεψε διαδοχικῶς τὰς τέσσαρας κόρας τῶν πρώτων κυρίων της, τὰ ἑπτὰ παιδία τῆς πρεσβυτέρας τῶν θυγατέρων των, τὰ τρία παιδιὰ ἑνὸς ἐκ τῶν ἑπτὰ τούτων. Δηλαδή, ἡ γυναῖκα αὐτὴ ὡς ὑπηρέτρια μὲ τὴν ἐργασίαν της ἀνέθρεψε καὶ δεκατέσσαρα παιδιά.

Ἑπτὰ τῶν φιλοστόργων τέκνων, τῶν παραδειγματικῶν διδασκαλισσῶν, τῶν πιστῶν ὑπηρετριῶν, ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἀπένειμε καὶ ἄλλα βραβεῖα ἀρετῆς, τὸ ὅλον ἑκατὸν δέκα ὀκτὼ τὸν ἀριθμόν.

Ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ Μοντυὼν τὸ μεγαλείτερον ποσόν, τὸ κατ' ἐξοχὴν βραβεῖον Μοντυών, ἐκ δύο χιλιάδων

φράγκων, ἡ Ἀκαδημία τὸ ἀπένειμεν εἰς τὴν καλόγραιαν Μαργαρίταν.

Ἰδοὺ τί κατώρθωσε.

Τῷ 1811 εἰς τὸ Παρίσι ὑπῆρχε στὸ νοσοκομεῖον ἕνα κοριτσάκι τεσσάρων ἐτῶν. Μὲ τὴν κοσμοχαλασιὰ, ποὺ ἐγίνετο τότε, ἡ μικρούλα ἀπὸ τὸν φόβον της ἔγεινε κωφάλαλος καὶ τυφλή.

Οἱ ἰατροὶ μετὰ πολυχρόνιον θεραπείαν τὴν ἐκήρυξαν ἀθεράπευτον. Τὴν ἔστειλαν τότε εἰς ἕνα σχολεῖον ποὺ ὑπῆρχεν ἡ ἀδελφὴ Μαργαρίτα. Μὲ μίαν ἄλλην αἱ δύο καλόγραιαι ἔλαβον ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὴν μικρὰν Μάρθαν Ὀλμπέχτ. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ κοριτσάκι, ποὺ ἦτο ἕνας ἄνθρωπινος ὄγκος μὲ ζωώδη μόνον ἐνστικτα, μὲ σβυσμένην συνείδησιν, χωρὶς καμμίαν ἀκτῖνα λογικοῦ, ἡ Μαργαρίτα μετὰ τῆς συντρόφου της, ἥτις ἀπέθανεν ἔκτοτε, διέπλασε σήμερον μίαν γυναῖκα, ἥτις ἀναγινώσκει, γράφει, ἀκούει, ὁμιλεῖ, αἰσθάνεται, συλλογίζεται καὶ ξεύρει καὶ νὰ ἀγαπᾷ!

Τώρα πόση ὑπομονή, καλωσύνη καὶ ἀφοσίωσις ἐχρειάσθη εἰς τὴν καλόγραιαν, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό! Τόση βεβαίως, ὅση καὶ εἰς τὸ δεύτερον παρόμοιον κατόρθωμά της, μὲ μίαν ἄλλην κόρην, Μαρίαν Ἐρτέν, ἥτις ἦτο κωφάλαλος καὶ τυφλὴ ἐκ γενετῆς. Ἐντὸς τετραετίας ἡ Μαργαρίτα ἔκαμε τὸ θαῦμά της, ὡς καλὴ καὶ ἀφοσιωμένη γυναῖκα εἰς ἔργον ἀγαθόν.

Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἐβράβευσε δι' ἄλλου κληροδοτήματος τὴν δεσποινίδα Κρομμάρ, ἥτις ἐθυσίασε τὴν περιουσίαν της καὶ καθ.έρωσε τὴν ζωήν της εἰς τὴν ἵδρυσιν ἑνὸς ἀσύλου διὰ τὰ τέκνα τῶν ναυαγῶν, ἀπένειμε διάφορα χιλιόφραγκα βραβεῖα εἰς ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ἀφοσιωθέντας πρὸς διάσωσιν ναυαγῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει τὰ χρόνια τῆς ζωῆς των, καὶ ἐβράβευσε τὸν Αὔγουστον Φρένζελ, ἕνα ταπεινὸν διδάσκαλον τῆς Γερμανικῆς στὸ Παρίσι, χωρὶς περιουσίαν, ποὺ ἤ.ιζε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰς ἕνα δεύτερον πάτωμα ἐν εἴδος σχολείου, ἢ εἶδος προστατευτηρίου μᾶλλον διὰ τὰ μικρὰ παιδάκια, τὰ ὁποῖα ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν δρόμον καὶ τὴν διαφθοράν. Καὶ ἐνῷ εἰς τὸ σχολεῖόν του τὸ ὁποῖον ἐβάπτισε μὲ τὸν τίτλον «Μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς» εἶχε πρὸ πάντε ἐτῶν εἴκοσι, σήμερον ἔχει ὑπὲρ τὰ τριακόσια παιδιά, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς θὰ ἦταν ζηλότυποι διὰ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ προστάτου των, ἐὰν δὲν ἦσαν εὐτυχεῖς διότι βλέπουν τὰ παιδάκια των τόσον ἀγαπημένα.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων βραβείων, τὰ ὁποῖα ἀπένειμεν ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, δύο ἀποτελοῦσιν ἴσως τὸ ὡραιότερον παράδειγμα ἀρετῆς.

Εἰς τὴν Βρέστην ἡ Μαρία Λεκοασπελλιέ, διδασκάλισσα τοῦ πιάνου, χωρὶς καμμίαν ἄλλην προσόδον ἢ εἰσόδημα, ἀφωσιώθη εἰς τὴν εὐποιίαν, καὶ ἡ ἀφοσίωσις της προχωρεῖ μέχρι τοῦ νὰ καθαρίζῃ τὰ δωμάτια τῶν πτωχῶν, τοὺς ὁποίους περιθάλπει. Κάθε ἡμέραν κάμνει τὸν γῦρόν της, καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν αὐτὴ ἡ γυναῖκα, πτωχὴ καὶ ταπεινὴ, ἔκαμε περισσότερα καλὰ εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς δυστυχεῖς ἀπὸ ἕνα ἑκατομμυριοῦχον.

Τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ Δίμιλία Μπουατέλ, εἰς τὴν Λαφὲρ τοῦ νομοῦ τῆς Αἴρης. Ὄχι μόνον ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν περιέθαλπε τοὺς πτωχούς, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀπέθνησκον, τοὺς ἐσαβάνωνε καὶ τοὺς ἔθαπτε.

Εἶχε μίαν βελόγγειον, ἥτις κατήντησεν ἱστορική. Ἐχρησίμευε διὰ τοὺς γαμβροὺς, τοὺς ὁποίους ἔπειθε νὰ νομιμοποιήσουν τοὺς γάμους των. Εἶχε καὶ ἕνα φρεματάκι, μὲ τὸ ὁποῖον ἐβοήθησε τὰ πτωχὰ παιδάκια.

Τώρα ἡ Δίμιλία Μπουατέλ, γραῖα ἑξηκοντούτις, πτωχὴ καὶ σχεδὸν τυφλὴ, εὑρίσκεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς ἐπαρχίας της, ὅπου ἡ μόνη της λύπη εἶνε διότι ἐχωρίσθη ἀπὸ τοὺς πτωχούς της.

Καὶ ἐν ᾧ δὲν εἶχε ποτὲ περιουσίαν, κόρη ἑνὸς ταπεινοῦ ὑποδηματοποιοῦ, ὑπολογίζουσιν ὅτι ἐξώδευσεν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν της πλέον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. Ζ. ΡΩΣΣΗΝ

Ὁ συντάκτης τῆς «Ἀναπλάσεως» λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ πεπλανημένης τινὸς ἑρμηνείας τοῦ καθηγητοῦ κ. Ζήκου Ρώσση ἀναφορικῶς πρὸς χωρίον τι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου λέγον, ὅτι «τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ», ἐθεώρησε καθήκον αὐτοῦ νὰ ὑποβλέψῃ τὴν πλάνην ταύτην, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ περιωπὴ καὶ τὸ κῦρος τοῦ κ. καθηγητοῦ ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν ἀμαθεστέρων καὶ νὰ πιστευθῇ ὡς ἀλήθεια τὸ μὴ ἀληθές.

Ἀλλ' ἐνῷ ἡ «Ἀνάπλασις» μετὰ τῆς δεούσης εὐπρεπείας ἔκαμε τὰς παρατηρήσεις της στηριχθεῖσα καὶ ἐπὶ ἐγκρίτων ἑρμηνειῶν καὶ ἐπὶ τῆς λογικῆς παρατηρήσεως ὅτι ὁ Παῦλος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καλῇ γράμμα τὸ κείμενον τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀφοῦ δὲν εἶχεν ἀκόμη γραφῆ, ὁ κ. καθηγητὴς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκτρέπεται τοῦ ζητήματος ζητῶν νὰ πείσῃ ὅτι καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη ἔχει γράμμα καὶ πνεῦμα, ὡς νὰ ἠρνεῖτό τις τοῦτο, ἀφ' ἑτέρου δὲ βαρέως φέρων τὴν ἑρμηνευτικὴν ταύτην ἀστοχίαν του καταφεύγει εἰς βάναυσον φρασεολογίαν καὶ ὕβρεις κατὰ τοῦ συντάκτου τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ κατὰ τῶν ἑταίρων αὐτῆς, τοὺς ὁποίους ἀποκαλεῖ σπεῖραν.

Ἀλλ' ἡ σπεῖρα αὕτη, κύριε καθηγητά, ἐπιτελεῖ τὸ καθῆκόν της ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἐκυτῆς δυνάμεων, πάντα δὲ τὰ μέλη αὐτῆς ὑφίστανται τὰς συνεπείας τῆς καταχρήσεως τῶν φωνητικῶν ὀργάνων διὰ τὸ κήρυγμα καὶ ἐν τούτοις ἐξακολουθοῦσιν αὐτὸ εἰς ἓν μόνον ἀποβλέποντες, τὴν ὠφέλειαν τοῦ πλησίον. Ἀντὶ δὲ νὰ ἐπιζητῇ δημοσιογραφικὰς δάφνας κεκλεισμένη ἐνδοθεν τοῦ σπουδαστηρίου της καὶ δημοσιεύουσα ἀναγνώσματα προσιτὰ εἰς στενότατον κύκλον ἀναγνωστῶν ἄνευ διαταράξεως τοῦ ἡσύχου βίου καὶ τῆς ἐγωϊστικῆς μακαριότητος, εἰσδύει εἰς πάντα τὰ κοινωνικὰ στρώματα καὶ ποτίζει χιλιάδας ἀνθρώπων ἄδω καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μὲ τὰ νάματα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ τῶν θείων ἐν γένει ἐντολῶν.

Ἐνομίζομεν ὅτι ὁ κ. καθηγητὴς συνειδὼς πρὸς τὸν ἑαυτόν του λέγοντα ὅτι «τὰ ἑρμηνευτικὰ καὶ λοιπὰ θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα δὲν λύονται διὰ σοφισμάτων» («Ἐμπρὸς» 22 Νοεμβρ.), θα ἀνωμολόγει εὐχαρίστως τὴν πλάνην του, ἀφοῦ τὸ παρατεθὲν ὁλόκληρον χωρίον εἶνε τόσον σαφὲς καὶ κανένα δισταγμὸν δὲν ἀφήνει. Ἀλλ' ὅταν ὁ ἐγωϊσμὸς ἔχῃ βαθείας ῥίζας, περοτιμᾷ τις μᾶλλον τὴν στρέβλωσιν τῶν θείων νοημάτων παρὰ τὴν ἐπίλαμψιν τῆς ἀληθείας. Ἂς διδαχθῇ ὁ Ἕλλην Θεολόγος τί ἐστι χριστιανικὴ ἀρετὴ παρ' Ἄγγλου στρατιωτικοῦ, τοῦ Οὐάϊτ, ὅστις δὲν ἐδίστασε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ ἀποδώσῃ εἰς ἑαυτὸν μόνον τὴν εὐθύνην τῆς ἥττης τοῦ στρατοῦ του.

Ὁ κ. καθηγητὴς ἐν τῇ ὑπερβολικῇ ἐξάψει του διὰ τὴν τολμηθεῖσαν ἐπίκρισιν τῆς ἑρμηνείας του καταφεύγει καὶ εἰς ψευδολογήματα ἀνάξια τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν κατέχει, γράφων ὅτι ὁ συντάκτης τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀνέλαβε τὴν κατὰ γράμμα μετάφρασιν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Οὐδὲν τούτου ψευδέστερον. Ἐπανειλημμένως ἐγράφη καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων καὶ δι' ἄλλων ἐφημερίδων, ὅτι οὐδεὶς τῶν περὶ τὴν «Ἀνάπλασιν» συνεργάζεται διὰ τοιαύτην μετάφρασιν. Αἱ σπερμολογίαι λοιπὸν περὶ τοῦ ἐναντίου προέρχονται ἐξ ἐνόχου ὑποσθοβουλίας, λυπούμεθα δὲ, διότι μεταξὺ τῶν συνορμολόγων τούτων κατετάχθη καὶ ὁ κ. καθηγητής.

Ὁ συντάκτης τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀπὼν ἤδη εἰς Πύργον θὰ ἐπανέλθῃ βεβαίως ἐπὶ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἡμεῖς συμβουλεύομεν τὸν κ. καθηγητὴν νὰ ἦνε εὐπρεπέστερος εἰς τὰς συζητήσεις του, διότι ἡ ἀσχημοσύνη πάντοτε μὲν εἶνε ψεκτή, ἰδία ὅμως, ὅταν προέρχηται παρὰ τῶν διδασκάλων τῆς ἠθικῆς καὶ τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν.

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐξέδοτο ἀρίστην βιογραφικὴν πραγματείαν ὁ συγγραφεὺς τῆς ἱστορίας τῶν Πατρῶν καὶ ἐκ Πατρῶν δικηγόρος κ. Στέφανος Ν. Θωμόπουλος, ἐξιστορήσαν ἐπακριβῶς τὰ κατὰ τὸν πολιοῦχον τῶν Πατρῶν θεῖον ἀπόστολον Ἀνδρέαν μέχρι τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ.

Τὴν ἐν λόγῳ μονογραφίαν διακρίνει πνεῦμα εὐσεβὲς καὶ ἐμβρίθεια ποικίλων γνώσεων καὶ μάλιστα ἱστορικῶν· διὸ συγχαίροντες τῷ ἀξιοτίμῳ συγγραφεῖ εὐχόμεθα, ὅπως καὶ ἄλλοι τῶν ἡμετέρων λογίων μὴ ἀπαξιώσι τὰς τοιαύτας ἐνασχολήσεις δι' ὧν θέλουσιν ἐκλίπῃ αἱ παρατηρούμεναι καὶ εἰς βάρος τῆς Πίστεως καταλογιζόμεναι κενολογίαι καὶ τὰ ἄλλα ἄτοπα ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ὑπαρχουσῶν βιογραφιῶν τῶν τῆς Πίστεως θεματοφυλάκων Ἁγίων.

Ἡ «Ἀνάπλασις» ζητεῖ εὐδόκιμον ἱεροκήρυκα διὰ ὁμογενῆ πόλιν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Μισθὸς ἐτήσιος δύο χιλιάδες χρυσῶν φράγκων μὲ κατοικίαν καὶ ὑπηρεσίαν δωρεάν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος Ἰωσὴφ ἐζήτησε παρὰ τοῦ Πάπα ὅπως ἐμποδίσῃ τὸν γάμον τῆς χήρας του ἀρχιδουκὸς Ροδόλφου, ἀρχιδουκίσσης Στεφανίας, μετὰ τοῦ κόμητος Lonyai. Συνεπείᾳ τῆς αἰτήσεως ταύτης τοῦ Αὐτοκράτορος ὁ Πάπας διέταξε τὸν ἐν Βρυξέλλαις ἀποστολικὸν νουντσιον, ὅπως ἀπαγορεύσῃ τὸν εἰρημένον γάμον.

— Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Σάμου κ. Γαβριὴλ διὰ γράμματος αὐτοῦ πρὸς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν ζητεῖ ὅπως διρισθῇ παρ' αὐτῷ βοηθὸς ἐπίσκοπος, ὑποδεικνύων ἅμα ὡς κατάλληλον τὸν ἀρχιδιάκονον αὐτοῦ, ἀπόφοιτον τῆς Πυθαγορείου σχολῆς.

— Ἐν Σμύρνῃ ἱδρύθη νυκτερινὴ σχολὴ παίδων. Τὸ ἔργον ὀφείλεται εἰς τὴν φιλογένειαν τοῦ ἀοιδίμου εὐεργέτου τῆς ἐκεῖ ὁμογενοῦς κοινότητος Δημητρίου Κιουπετζόγλου, οὗ τινος τὴν τελευταίαν θέλησιν μετὰ ζήλου ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ ἡ ἐφορεία τῆς Εὐαγγελικῆς σχολῆς. Οἱ ἄποροι παῖδες, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἡμέραν. θὰ εὑρίσκωσι τὴν ἑσπέραν καὶ μίαν ἑστίαν, ἐν ᾗ θὰ θερμαίνηται ἡ καρδία των καὶ θὰ φωτίζηται ὁ νοῦς, Τὸ πρόγραμμα τῆς σχολῆς ἀναγράφει, Ἱερά, Ἀνάγνωσιν, Ἑλληνικά, Ἀριθμητικήν, Ἱστορίαν καὶ Γεωγραφίαν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Θερμῶς παρακαλοῦνται οἱ κατὰ τόπους κκ. Ἀνταποκριταί μας ὅπως σπεύσωσι νὰ μᾶς ἐμβάσωσιν ὅσας συνδρομὰς ἔχουσιν εἰσπράξει μέχρι τοῦδε καὶ νὰ φροντίσωσι νὰ μᾶς κλείσωσι τοὺς λογαριασμοὺς των μέχρι τέλους τοῦ λήγοντος ἔτους. Ἐπίσης θερμῶς παρακαλοῦνται οἱ κκ. Συνδρομηταί μας νὰ μᾶς ἐμβάσωσι τὸ ταχύτερον τὰς ὀφειλομένας συνδρομάς των. **Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ**

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 28 Νοεμβρίου

Ὁ **Ἀπόστολος** πρὸς Ἐφεσ, Δ'. 1—8
Τὸ **Εὐαγγέλιον** Λουκ. ΙΗ' 18—27

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
6 1)2—7 1)2 μ. μ.

Σαββάτῳ 27 Νοεμβρίου Δ. Παπαδόπουλος
Κυριακῇ 28 Νοεμβρίου Π. Δουληγέρης

Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης 4—5 μ.μ.

Κυριακῇ 28 Νοεμβρίου Τιμόθεος Ἀναστασίου
Παρασκευὴ 26 Νοεμβρ. ἐν ταῖς φυλακαῖς Συγγροῦ Τιμόθεος Ἀναστασίου.

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ ἐν Πειραιεῖ

Σαββάτῳ 27 Νοεμβρίου Ζήσιμος Τυπάλδος 6—7
Πέμπτῃ 2 Δεκεμβρίου Τ. Ἀναστασίου 6 1)2— 7 1)2

ΓΡΑΦΕΙΑ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ"
Ὁδὸς Φλέβα, ἀριθ. 25, πλησίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Τυπογραφεῖον Ἀριστομένους Ζ. Διαλησμᾶ